

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2019
Αριθ. Πρωτ.:432

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Αιτήματα αγροτών –ιδιοκτητών πρακτορείων ΟΠΑΠ του νομού Ημαθίας.
ΣΧΕΤ.: Η αρ. πρωτ.1050/3-10-2019 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές, κ.κ.Ε. Καρασαρλίδου ,Σ.Αραχωβίτη, Α.-Χ.Αυλωνίτη ,Κ.Βέττα, Α.Γκαρά, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Χ.Καφαντάρη, Α.Μεϊκόπουλο, Σ.Φάμελλο και Γ.Ψυχογιό , σχετικά με την ασφάλιση πρακτόρων ΟΠΑΠ σε περιοχές με ειδικά πληθυσμιακά κριτήρια, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις Ν. 3050/2002 (Φ.Ε.Κ. 214/13.09.2002) ως ισχύει είχαν ρυθμιστεί θέματα ασφάλισης επαγγελματιών, βιοτεχνών και εμπόρων σε περιοχές με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων, ή 1.000 κατοίκων για τους 6 νομούς Αττικής, Βοιωτίας, Ευβοίας, Θεσσαλονίκης, Αχαΐας, Κορινθίας

Με τις εν λόγω διατάξεις, καθιερώθηκε για πρώτη φορά εισοδηματικό κριτήριο σε συνδυασμό με το πληθυσμιακό (το οποίο ίσχυε για το πρώην Τ.Ε.Β.Ε. ήδη από το έτος 1965). Έτσι από 1.1.2003 ίσχυε τόσο για τους επαγγελματοβιοτέχνες όσο και για τους εμπόρους, προκειμένου να καθορίζεται ο φορέας ασφάλισής τους στο πρώην Τ.Ε.Β.Ε. ή Τ.Α.Ε. (Ο.Α.Ε.Ε) ή Ο.Γ.Α.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι για το χρονικό διάστημα 01-01-1965 έως 01-01-2003 δυνατότητα απαλλαγής από τον οικείο ασφαλιστικό τους φορέα και υπαγωγή στην ασφάλιση του ΟΓΑ, σε περιοχές με ειδικά πληθυσμιακά κριτήρια είχαν μόνο οι ασφαλισμένοι του ΤΕΒΕ, ανεξαρτήτως εισοδήματος, και όχι οι πράκτορες ΟΠΑΠ, που ως ασκούντες εμπορικό επάγγελμα ήταν υπαγόμενοι στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ταμείου Εμπόρων (ΤΑΕ).

Δυνατότητα ασφάλισης των πρακτόρων στο ΤΕΒΕ, στο οποίο ασφαλιζονταν καταρχήν επαγγελματίες και βιοτέχνες υφίσταται στην περίπτωση που πράκτορας

είτε είχε ως κύρια απασχόληση την πώληση άλλων αντικειμένων και δευτερευόντως τη διάθεση δελτίων ΠΡΟ-ΠΟ, είτε διέθετε Πρακτορείο Λαχείων μόνο (χωρίς άδεια διάθεσης δελτίων ΠΡΟ-ΠΟ) Συνεπώς όσοι διατηρούσαν κατ' αποκλειστική ιδιότητα Πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ υπάγονταν υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΤΑΕ. Σε περίπτωση που πράκτορες ΟΠΑΠ, οι οποίοι πριν την θέση σε ισχύ του Ν.3050/2002 δεν ασφαλιστήκαν στο ΤΑΕ ως όφειλαν αλλά σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό όπως το ΤΕΒΕ ή ο ΟΓΑ, αυτό έγινε κατά παράβαση της τότε ισχύουσας ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Συμπερασματικά **μέχρι την 1.1.2003** δεν προβλέπεται δυνατότητα εξαίρεσης για τους ασφαλισμένους του ΤΑΕ και κατά συνέπεια των πρακτόρων ΟΠΑΠ και υπαγωγή στην ασφάλιση του ΟΓΑ σε περιοχές κάτω των 2 000 κατοίκων, παρά μόνο στις προαναφερόμενες περιπτώσεις.

Μέχρι την έναρξη ισχύος του Ν.3846/2010, με τον οποίο καθορίζεται ως δεύτερος σημαντικός παράγοντας υπαγωγής στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ και η περιοχή άσκησης της δραστηριότητας (πλην του πληθυσμιακού κριτηρίου) είχε διαπιστωθεί ότι πολλοί επαγγελματίες δεν είχαν κριθεί με τις διατάξεις του Ν. 3050/2002, διότι:

- i. είχαν λάβει απαλλακτική βεβαίωση από το τέως Τ.Ε.Β.Ε. λόγω πληθυσμιακού κριτηρίου και δεν προσήλθαν έκτοτε για επανέλεγχο, ή
- ii. είχαν υπαχθεί στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α. προσκομίζοντας την προαναφερόμενη απαλλακτική βεβαίωση και επέκτειναν το επάγγελμά τους χωρίς να το γνωρίσουν στον Ο.Γ.Α., χρησιμοποιώντας την ίδια απαλλακτική βεβαίωση, χωρίς να προσέλθουν για επανέλεγχο, ή
- iii. δεν είχαν ασφαλιστεί σε κανέναν από τους δύο ασφαλιστικούς φορείς (Τ.Ε.Β.Ε. ή Ο.Γ.Α.), έχοντας λάβει ή όχι την απαλλακτική βεβαίωση, ή
- iv. είχαν ασφαλιστεί αυτοβούλως στον Ο.Γ.Α., χωρίς απαλλακτική βεβαίωση.

Όσοι επαγγελματίες αρνούνταν να προσκομίσουν στοιχεία προς έλεγχο ή δεν διέθεταν τέτοια στοιχεία (πχ τιμολόγια, αποδείξεις), υπάγονταν αυτεπάγγελα στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ από την ημερομηνία έναρξης του επαγγέλματός τους, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ΟΑΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Π.Δ/τος 258/2005 «Καταστατικό του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.).» σε κάθε περίπτωση η έναρξη της ασφαλιστικής σχέσης δεν μπορεί να ανατρέξει σε διάστημα μεγαλύτερο της πενταετίας, από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο Οργανισμός έλαβε με οποιονδήποτε τρόπο γνώση της ασφαλιστέας δραστηριότητας.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο ΟΑΕΕ εφαρμόζοντας ως όφειλε τις ανωτέρω διατάξεις προέβη σε καταλογισμό εισφορών για χρονικό διάστημα έως 5 έτη για τους επαγγελματίες εκείνους που με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που προαναφέρθηκε αναλυτικά υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του.

Ωστόσο, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της [παρ.1 του άρθρου 3 του ν.4554/2018](#) (Α'130), ορίζεται ότι βεβαιωμένες ή μη οφειλές προς πρώην φορείς

κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο, οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω εύλογης αμφιβολίας ως προς την υποχρέωση υπαγωγής ή μη στην παράλληλη ασφάλιση δύο (2) ή περισσότερων πρώην φορέων ασφάλισης ή του Δημοσίου για το χρονικό διάστημα έως 31.12.2016, δύναται να διαγράφονται ή να απαλλάσσονται τυχόν επιβληθέντων πρόσθετων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων. Τυχόν καταβληθέντα από τους ασφαλισμένους ποσά έναντι των ανωτέρω οφειλών δεν επιστρέφονται και δεν αναζητούνται.

Στο πεδίο εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων, σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τον παραπάνω Νόμο Υπουργική Απόφαση (Αριθμ. Φ.Δ15/Γ/60091/1664/16-11-2018 ΦΕΚ Β' 5350/28-11-2018) εμπίπτουν οι ασφαλισμένοι του πρώην ΟΓΑ, που δραστηριοποιούνταν σε περιοχές με ειδικά πληθυσμιακά κριτήρια, και οι οποίοι για την ίδια δραστηριότητα υπήχθησαν στην υποχρεωτική ασφάλιση στον πρ. ΟΑΕΕ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 του ν.3050/2002 (Α' 214) ως ισχύει. Για τη διαγραφή των οφειλών απαιτείται υποβολή αίτησης από τους ασφαλισμένους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.

Περαιτέρω αναφορικά με το θέμα της ρύθμισης οφειλών των υποψηφίων συνταξιούχων ιδιοκτητών πρακτορείων ΟΠΑΠ σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με τις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκαν και ισχύουν με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4337/2015, στους υποψήφιους συνταξιούχους που είχαν οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές παρεχόταν η δυνατότητα συνταξιοδότησης, εφόσον το οφειλόμενο ποσό από ασφαλιστικές εισφορές και αναγνωρίσεις δεν ήταν μεγαλύτερο από το 30πλάσιο των κατωτάτων ορίων συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, όπως ίσχυε κάθε φορά, το οποίο προσαυξανόμενο με τα πρόσθετα τέλη δεν ήταν μεγαλύτερο του ποσού των 20.000 € για τον πρώην ΟΑΕΕ και 15.000 € για το πρώην ΕΤΑΑ.

Με τις διατάξεις του εδαφίου α της παραγράφου 3 του άρθρου 40 του ν. 4611/2019, από 17.05.2019 τα ανωτέρω ποσά οφειλής συμψηφίζονται ή παρακρατούνται από τα ποσά των συντάξεων σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από εξήντα (60), για όλες τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου). Η προαναφερθείσα διάταξη έχει εφαρμογή για αιτήματα συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 01.10.2019 και έπειτα, εφόσον δεν έχει υποβληθεί αίτημα υπαγωγής στη ρύθμιση οφειλών των άρθρων 1-18 του ν. 4611/2019 έως 30.09.2019, το οποίο παρατάθηκε έως 07.10.2019.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4611/2019 αντιμετωπίζεται η ειδικότερη περίπτωση οφειλετών, οι οποίοι, ενώ έχουν συμπληρώσει τις βασικές προϋποθέσεις για τη λήψη σύνταξης (ηλικιακό όριο και χρόνια ασφάλισης), εντούτοις δεν δύνανται να δικαιωθούν σύνταξης λόγω οφειλών που υπερβαίνουν τα όρια που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία. Ειδικά για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ που συμπληρώνουν το 67^ο έτος της ηλικίας τους μέχρι την 31.12.2019, προβλέπεται ότι το όριο οφειλών για απονομή σύνταξης διαμορφώνεται, στο πλαίσιο ισχύος της ρύθμισης, στο ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

Κατά συνέπεια, βάσει του ανωτέρω ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου δεν υφίσταται δυνατότητα χορήγησης σύνταξης σε οφειλέτες του ΕΦΚΑ κατά παρέκκλιση των ανωτέρω διατάξεων .

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π.ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ